

Välj förvaltning

Kristoffer Arvidsson-Thonäng

Försäljningsanalytiker

Beslutsförslag**Datum**

2026-06-15

Diarienummer

DNKT260048

Driftnämnden Kollektivtrafik**Halvering av priset för 30-dagarsbiljetter****Förslag till beslut**

1. Driftnämnd Kollektivtrafik tillstyrker att tillfälligt sänka priset på 30-dagarsbiljetten inom den allmänna kollektivtrafiken under perioden 1 juli – 31 december
2. Driftnämnd Kollektivtrafik uppdrar åt förvaltningen att ansöka hos Naturvårdsverket om statlig helfinansiering för intäktsbortfallet som uppstår till följd av prissänkningen.

Sammanfattning

Regeringen har i en extra ändringsbudget för 2026, föreslagit ett anslag om 6,5 miljarder kronor för finansiering av ett tillfälligt statsbidrag riktat till landets regionala kollektivtrafikmyndigheter. Syftet är att möjliggöra en prissänkning med 50 procent på månadsbiljetter inom den allmänna kollektivtrafiken under perioden 1 juli-31 december 2026.

Förvaltningen föreslår att priset tillfälligt halveras på 30-dagarsbiljetten för den föreslagna perioden. Förvaltningen bedömer att resandet samt biljettförsäljningen kommer öka med anledning av åtgärden. Förvaltningen ser åtgärden som en unik testbädd som ger möjligheter att studera effekten av halverat biljettpris i stor skala, ett viktigt underlag för utformning av framtida kollektivtrafik. Utöver detta ser förvaltningen ett antal risker som behöver följas under genomförandet.

Förvaltningen föreslås även att ansöka hos Naturvårdsverket om statlig helfinansiering för intäktsbortfallet som uppstår till följd av prissänkningen.

Bakgrund

Regeringen har i en extra ändringsbudget för 2026, föreslagit ett anslag om 6,5 miljarder kronor för finansiering av ett tillfälligt statsbidrag riktat till landets regionala kollektivtrafikmyndigheter. Syftet är att möjliggöra en prissänkning med 50 procent på månadsbiljetter inom den allmänna kollektivtrafiken under perioden 1 juli-31 december 2026.

2026-06-03 gav Regionstyrelsen Driftnämnd Kollektivtrafik i uppdrag att genomföra halvering av priset på månadskort inom kollektivtrafiken mellan 1 juli och 31 december. Regionstyrelsen gav även Driftnämnd Kollektivtrafik i uppdrag att säkerställa ansökan om medel för sänkta priser i enlighet med nationella beslut. Utöver detta beslutade regionstyrelsen att förvaltningen ska följa och utvärdera insatsen.

Klimat- och näringslivsdepartementet presenterade i juni 2026 en promemoria på remiss med förslag till en förordning som föreslås träda i kraft den 28 juli 2026. Förordningen ger regionala kollektivtrafikmyndigheter en möjlighet att ansöka om helfinansiering för att halvera priset på månadsbiljetter hos Naturvårdsverket.

Prissänkningen ska baseras på det biljettpris som gällde den 1 maj 2026. Enligt promemorian omfattas endast biljetter som aktiveras senast den 1 december 2026.

Det är respektive regional kollektivtrafikmyndighet som beslutar om priserna inom den allmänna kollektivtrafiken ska sänkas under den aktuella perioden. Eftersom erbjudandet endast omfattar 30-dagarsbiljetter riktas stödet i första hand till arbets- och studiependlare. Prissänkningen bedöms förbättra de ekonomiska förutsättningarna för dessa resenärsgupper och kan bidra till att fler väljer hållbara resealternativ genom att resa kollektivt i stället för med bil till arbete och studier.

Då satsningen är rikstäckande (viktigt för Halland som har mycket pendling över regiongräns) ges en unik möjlighet att studera satsningen som en testbädd. Förvaltningen kommer därför ingående att studera vad satsningen innebär för utvecklingen av kollektivtrafikresandet. Det ges bland annat möjlighet att studera utvecklingen av ökat resande och beläggningsgrad. Hur

halvering av priset på 30-dagarsbiljett påverkar försäljning av såväl 30-dagarsbiljetter som övriga biljettyper. Hur kundnöjdhet påverkas av minskat pris och eventuell ökad beläggning. Eller hur halveringen av biljettpriset påverkar resandeutvecklingen i tätbygder och landsbygder och om detta är lika eller skiljer sig åt. Slutsatserna blir viktiga underlag i utformandet och utvecklingen av kollektivtrafiken framgent.

Förvaltningen bedömer att den föreslagna prissänkningen kommer att leda till ökad försäljning av 30-dagarsbiljetter och därmed ökat resande. Det kommer i sin tur leda till ökade biljettintäkter. En viss övergång från enkelbiljetter till periodbiljetter kan påverka intäktsutvecklingen negativt men den samlade bedömningen är att intäkterna totalt sett kommer att öka under perioden, givet att det statliga anslaget är tillräckligt och täcker hela förvaltningens prissänkning.

Beslutet om det tillfälliga statsbidraget medför en ekonomisk risk kopplad till den föreslagna förordningens 10 §. Där anges att om de samlade ansökningarna från landets regioner överstiger det statliga anslaget om 6,5 miljarder kronor, ska bidraget reduceras med samma procentsats, för samtliga sökanden. Detta innebär att Region Halland, tillsammans med övriga regioner, kan komma att behöva finansiera en del av det intäktsbortfall som uppstår till följd av prissänkningen.

Av promemorians förslag till förordning framgår vidare i 4 § att statsbidrag endast får lämnas för månadsbiljetter som har aktiverats senast den 1 december 2026. Aktiveringstiden för periodbiljetter varierar idag mellan de regionala kollektivtrafikmyndigheterna. Hallandstrafiken har, tillsammans med övriga regioner inom Sydtaxan, idag en aktiveringstid om 365 dagar enligt gällande resevillkor.

Med den föreslagna utformningen av förordningen innebär detta att periodbiljetter som köps senast den 1 december 2026 men aktiveras vid ett senare tillfälle inte omfattas av den statliga ersättningen. En prissänkning av sådana biljetter riskerar därmed att belasta regionens ekonomi.

För att minimera risken för hamstring/bunkring av biljetter som inte berättigar till statlig ersättning, kommer därför aktiveringstiden för 30-dagarsbiljetter tillfälligt begränsas till 30 dagar under försäljningsperioden.

Arbetet med att förändra aktiveringstiden sker nu i dialog med övriga regioner inom Sydtaxan samt Västtrafik. Försäljningsperiodens slut bör härav

harmoniseras med den tillfälliga aktiveringstiden, tillgängliga statliga medel samt intäkts- och kostnadsutveckling för Hallandstrafiken. Beslut om försäljningsperiodens slut kommer fattas av Driftnämnden under hösten 2026.

Det är svårt att förutse hur resandet kommer att påverkas med anledning av prissänkningen. I vissa områden, tidpunkter och stråk är kapaciteten i trafiken redan i dag ansträngd. Ökat resande kan därmed innebära att förstärkningstrafik behöver sättas in, vilket leder till ökade produktionskostnader.

Övervägande

Förvaltningen bedömer att förutsättningarna finns på plats för att halvera priset på 30 dagarsbiljetter från och med 1 juli. Förvaltningen ser också positivt på möjligheten att genomföra denna testbädd för kollektivtrafiken och de kunskaper som kan genereras långsiktigt. De identifierade riskerna kopplat till intäkter, ersättning från staten samt ökade produktionskostnader är i dagsläget oklara, men kommer att utvärderas kontinuerligt under arbetets gång.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Åtgärden bedöms ha positiva fördelningspolitiska effekter. Kollektivtrafik används i högre grad av personer med lägre inkomster, såsom ungdomar, studenter och personer utan tillgång till bil. Förslaget kan därför få relativt större betydelse för hushåll med begränsade ekonomiska marginaler.

Det är mer vanligt att kvinnor reser kollektivt än män. Förslaget kan därför komma kvinnor till del i något större utsträckning än män. Effekterna på såväl barn/ungdomsperspektiv som jämställdhet och stad och landsbygd kommer vara viktiga att följa i utvärderingen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Det finns ekonomiska risker kopplade till beslutet. Eftersom medlen från staten är begränsade till 6,5 miljarder kronor, kan möjligheten att ansöka om full ersättning för alla sålda biljetter komma att reduceras. Det kan innebära att Region Halland behöver finansiera en del av intäktsbortfallet som uppstår till följd av prissänkningen. Det finns även en risk att för övergång från enkelbiljetter till 30-dagarsbiljetter som påverkar förvaltningens intäkter negativt.

Ökat resande kan innebära ökade produktionskostnader för trafiken samt ökade kostnader i incitamentsersättningar till trafikföretagen.

Förvaltning

Andreas Almquist
Förvaltningschef

Kristoffer Arvidsson Thonäng
Försäljningsanalytiker

Bilaga:

-

Styrelsens/nämndens beslut delges

- Regionstyrelsen